

Міністерство охорони здоров'я України
Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський медичний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

т.в.о. директора

Віктор КЛИМ

04 вересня 2023 рік

ПОЛОЖЕННЯ

*про порядок проведення навчання і перевірки знань з
питань охорони праці Кам'янець - Подільського
медичного фахового коледжу*

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
протокол від 04.09.2023 № 1

м.Кам'янець-Подільський
2023р.

Зміст:

1. Загальні положення.....ст.3
2. Навчання з питань охорони праці здобувачів освіти.....ст.3
3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.....ст.4
4. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб ст.5
5. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності ст.6
6. Вивчення основ охорони праці.....ст.9

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок проведення навчання та перевірку знань з питань охорони праці (далі-Положення) у Кам'янець-Подільському медичному фаховому коледжі (далі-Фаховий коледж), розроблено на підставі Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці, затвердженого Наказом Державного комітету України з нагляду та охороною праці 26.01.2005 № 15. Дане положення встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників Фахового коледжу під час освітнього процесу.

Положення спрямоване на реалізацію безперервного навчання з питань охорони праці посадових осіб та інших працівників Фахового коледжу, надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків і правил поведінки у разі виникнення аварій.

1.2. У Фаховому коледжі один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом директора коледжу.

Визначення понять і термінів:

- навчання з питань охорони праці – це навчання працівників та здобувачів фахової передвищої освіти з метою отримання необхідних знань і навичок з питань охорони праці або безпечного ведення робіт;
- робота з підвищеною небезпекою – це робота в умовах впливу шкідливих та небезпечних виробничих чинників або та, де є потреба в професійному відборі;
- спеціальне навчання – це щорічне вивчення працівниками, які залучаються до виконання робіт з підвищеною небезпекою або там, де є потреба в професійному відборі, вимог відповідних нормативно-правових актів з охорони праці;
- стажування – набуття особою практичного досвіду виконання виробничих завдань і обов'язків на робочому місці після теоретичної підготовки до початку самостійної роботи під безпосереднім керівництвом досвідченого фахівця;
- дублювання – самостійне виконання професійних обов'язків на робочому місці з обов'язковим проходженням протиаварійного і протипожежного тренувань.

2. Навчання з питань охорони праці здобувачів освіти

2.1 Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності в у Фаховому коледжі проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері охорони праці, цивільного захисту та освіти.

2.2 Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання - дистанційного, а також з використанням технічних засобів навчання -аудіовізуальних, комп'ютерних.

3. Організація навчання і перевірки знань працівників з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності

3.1. Керівництво Фахового коледжу за власний рахунок забезпечує проходження працівниками під час прийняття і в процесі освіти, під час трудового і професійного навчання належним інструктажам з надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та надзвичайних ситуацій.

3.2. Навчання працівників з питань охорони праці проводиться у вигляді складової частини навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності, при цьому кількість годин і тематика навчання з питань охорони праці має відповідати Типовому положенню.

Посадові особи, діяльність яких пов'язана з організацією безпечного ведення робіт, під час прийняття на роботу та періодично (один раз на три роки) проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.3. Керівник та інженер охорони праці, інші працівники, які є членами відповідної постійно діючої комісії з перевірки знань у Фаховому коледжі, один раз на три роки проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3.4. Перевірка знань посадових осіб та інших працівників з питань цивільного захисту, охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється відповідно до вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної, радіаційної безпеки тощо, додержання яких входить до їхніх функціональних обов'язків.

3.5. Особи, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності з основних професій і з професій за сумісництвом.

3.6. Усі інші посадові особи та працівники проходять навчання і перевірку знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності безпосередньо у Фаховому коледжі, за місцем роботи обсягом не менше 20 годин.

3.7. Перевірка знань посадових осіб та інших працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності здійснюється комісією, склад якої затверджується наказом. Головою комісії призначається керівник або його заступник, до службових обов'язків якого входить організація роботи з охорони праці, безпеки життєдіяльності.

До складу комісії входять інженер з охорони праці, залучаються викладачі охорони праці, безпеки життєдіяльності Фахового коледжу, які проводили навчання (за їх згодою).

Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб.

3.8. Усі члени комісії мають пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та мати посвідчення.

3.9. Перелік питань для перевірки знань з охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників складається членами комісії з урахуванням місцевих умов та затверджується керівником.

3.10. Формою перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності є тестування, залік або іспит. Тестування проводиться комісією за допомогою технічних засобів, залік або іспит - за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування.

Тестування, залік або іспит можуть проводитися у формі дистанційної перевірки знань.

Дистанційна перевірка знань здійснюється за умови:

- забезпечення візуальної аутентифікації того, хто проходить перевірку знань з питань охорони праці;
- особистої присутності членів комісії з перевірки знань з питань охорони праці.

Дистанційна перевірка знань реалізується шляхом передачі відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному режимі.

3.11. Результати перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівників заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності (додаток 1).

3.12. У разі незадовільних результатів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності працівники протягом одного місяця проходять повторну перевірку знань.

3.13. Не допускаються до роботи працівники, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.14. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності - не менше 5 років.

3.15. Позачергове навчання і перевірка знань працівників з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності проводяться під час переведення їх на іншу роботу або призначення на іншу посаду, що потребує додаткових знань з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності.

3.16. Відповідальність за організацію і здійснення інструктажів, навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці покладається на директора Фахового коледжу.

4. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці посадових осіб

Під час прийняття на роботу і періодично, один раз на три роки, навчання та перевірку знань з питань охорони праці проходять такі посадові особи:

- директор Фахового коледжу, заступник директора з навчальної роботи, інженер з охорони праці, завідувач господарства;

- завідувач гуртожитку, електрик з обслуговування та ремонту електроустаткування.

Навчання з питань охорони праці посадових осіб проводяться навчальними центрами, до складу комісій яких долучають представників територіального органу Держпраці.

5. Організація проведення інструктажів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності

5.1. Посадові особи та інші працівники Фахового коледжу під час прийняття на роботу та періодично мають проходити інструктажі з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків, правил поведінки та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки.

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці з працівниками у Фаховому коледжі здійснюється відповідно до Типового положення:

- 1) вступний інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками, які:
  - ✓ приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;
  - ✓ прибули до закладу освіти і беруть безпосередню участь в освітньому та виробничому процесах або виконують інші роботи для цього закладу освіти.

Вступний інструктаж проводиться інженером з охорони праці Фахового коледжу.

Вступний інструктаж проводиться в кабінеті охорони праці або у спеціально обладнаному приміщенні за програмою, розробленою службою охорони праці. Програма та тривалість інструктажу затверджуються керівником закладу освіти.

Запис про проведення вступного інструктажу робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників (додаток 3), який зберігається інженером з охорони праці, а також у наказі про прийняття працівника на роботу;

- 2) первинний інструктаж з охорони праці проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:
  - ✓ новоприйнятим (постійно чи тимчасово);
  - ✓ який переводиться з одного структурного підрозділу закладу освіти до іншого;
  - ✓ який виконуватиме нову для нього роботу;
  - ✓ відрядженим іншим закладом освіти, який бере безпосередню участь в освітньому процесі.

Первинний інструктаж на робочому місці проводиться індивідуально або з групою осіб одного фаху за чинними у Фаховому коледжі інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних робіт;

3) повторний інструктаж з охорони праці проводиться на робочому місці індивідуально з окремим працівником, групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводиться на роботах з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців;

4) позаплановий інструктаж проводиться на робочому місці або в кабінеті охорони праці у разі:

- ✓ введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів з охорони праці;
- ✓ зміни технологічного процесу, заміни або модернізації устаткування, приладів та інструментів, вихідної сировини, матеріалів та інших факторів, що впливають на стан охорони праці;
- ✓ порушень працівниками вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;
- ✓ перерви в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів - для робіт з підвищеною небезпекою, для решти робіт - понад 60 днів.

Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників одного фаху. Обсяг і зміст позапланового інструктажу визначаються в кожному окремому випадку залежно від причин і обставин, що спричинили потребу його проведення;

5) цільовий інструктаж з охорони праці проводиться у разі:

- ✓ ліквідації аварії або стихійного лиха;
- ✓ проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань охорони праці оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що виконуватимуться.

5.3. Інструктажі з охорони праці зі здобувачами освіти під час трудового і професійного навчання проводяться відповідно до цього Положення, а саме:

1) вступний інструктаж з охорони праці:

- ✓ до початку трудового або професійного навчання;

Вступний інструктаж з охорони праці зі здобувачами освіти перед початком трудового і професійного навчання проводять особи, на яких наказом керівника Фахового коледжу покладено обов'язки керівництва таким навчанням.

Реєстрація вступного інструктажу з охорони праці проводиться у журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці для працівників;

2) первинний інструктаж:

- ✓ перед початком навчання в кожному кабінеті, лабораторії закладу освіти;
- ✓ перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо.

Первинний інструктаж з охорони праці зі здобувачами освіти проводиться до початку роботи безпосередньо на робочому місці, де проводиться трудове та професійне навчання;

3) позаплановий інструктаж:

- ✓ у разі порушень здобувачами освіти вимог нормативно-правових актів з охорони праці, що можуть призвести або призвели до травм, надзвичайних ситуацій тощо.

4) повторний інструктаж:

- ✓ на робочому місці, де здійснюється трудове та професійне навчання, у

строки, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, або роботодавцем з урахуванням конкретних умов праці, але не рідше:

- ✓ для робіт з підвищеною небезпекою - 1 разу на 3 місяці;
- ✓ для решти робіт - 1 разу на 6 місяців;

5) цільовий інструктаж:

- ✓ у разі їх участі у ліквідації аварії або стихійного лиха;
- ✓ під час проведення робіт, на які відповідно до законодавства оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження.

5.4. Інструктажі з охорони праці зі здобувачами освіти під час трудового і професійного навчання проводяться відповідно до Типового положення.

5.5. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці з працівниками та здобувачами освіти, які проходять виробничу практику, проводить безпосередній керівник робіт або фізична особа, яка використовує найману працю.

5.6. Первинний, повторний, позаплановий і цільовий інструктажі з охорони праці завершуються перевіркою знань у вигляді усного опитування або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці особою, яка проводила інструктаж.

При незадовільних результатах перевірки знань, умінь і навичок щодо безпечного виконання робіт після первинного, повторного чи позапланового інструктажів протягом 10 днів додатково проводяться інструктаж і повторна перевірка знань.

5.7. Про проведення первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів з охорони праці працівників, здобувачів освіти та їх допуск до роботи особа, яка проводила інструктаж, вносить запис до журналу реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці (додаток 4). Сторінки журналу реєстрації інструктажів мають бути пронумеровані і прошнуровані.

5.8. Перелік професій та посад працівників, які звільняються від повторного інструктажу, затверджується керівником Фахового коледжу.

5.9. Тематика та порядок проведення інструктажів з питань охорони праці для здобувачів освіти під час трудового і професійного навчання у Фаховому коледжі визначаються нормативно-правовими актами у сфері освіти і охорони праці з урахуванням специфіки навчання.

5.10. Крім проведення інструктажів з охорони праці, під час трудового і професійного навчання із здобувачами освіти, працівниками Фахового коледжу у процесі навчання проводяться інструктажі з безпеки життєдіяльності, які містять питання безпеки праці, охорони здоров'я, пожежної, радіаційної безпеки, цивільного захисту, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, дій у випадку надзвичайних ситуацій тощо.

5.11. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування або оформлення до Фахового коледжу здобувачів освіти проводиться вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності інженером з

охорони праці за наказом керівника Фахового коледжу. Проводиться навчання з кураторами груп, які в свою чергу інструктують здобувачів освіти перед початком навчального року.

Запис про вступний інструктаж робиться в журналі реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці.

5.12. Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться на початку навчального року перед початком занять у кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами закладу освіти.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності проводять викладачі, куратори груп, вихователь, керівники гуртків тощо. Інструктаж проводиться зі здобувачами освіти, а також з батьками, які беруть участь у позааудиторних заходах.

Запис про проведення первинного інструктажу з безпеки життєдіяльності робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з безпеки життєдіяльності здобувачів освіти (додаток 5), який зберігається в кожному кабінеті, лабораторії, спортзалі тощо.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності також проводиться перед виконанням кожного завдання, пов'язаного з використанням різних матеріалів, інструментів, приладів, на початку заняття, лабораторної, практичної роботи тощо.

Первинний інструктаж з безпеки життєдіяльності, який проводиться перед початком кожного практичного заняття (практичної, лабораторної роботи тощо), реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту заняття.

5.13. Позаплановий інструктаж з безпеки життєдіяльності зі здобувачами освіти проводиться у разі порушення ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що може призвести чи призвело до травм, надзвичайних ситуацій тощо, зміни умов виконання навчальних завдань (лабораторних робіт, виробничої практики, професійної підготовки тощо), а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та за межами Фахового коледжу.

5.14. Цільовий інструктаж з безпеки життєдіяльності проводиться зі здобувачами освіти в разі організації позааудиторних заходів (олімпіади, турніри з предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських, позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо).

6. Вивчення основ охорони праці

Вивчення навчальних дисциплін «Основи охорони праці» та «Охорона праці в галузі» проводиться за типовими навчальними планами і програмами з цих предметів і навчальних дисциплін, які затверджуються спеціально уповноваженим органом виконавчої влади в галузі освіти і науки за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади з нагляду за охороною праці. Окремі питання (розділи) з охорони праці мають передбачатися у навчальних програмах спеціальних дисциплін.

Розроблено:

Інженер з охорони праці

9

Тетяна МАЗУР

Додаток 3
Типового положення
про порядок проведення навчання
і перевірки знань з питань охорони праці

(підприємство, організація, установа)

ЖУРНАЛ
реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці

Розпочато "___" _____ 20__ р.

Закінчено "___" _____ 20__ р.

Формат А4 (210 x 297)

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я та по батькові особи, яку інструктують	Професія, посада особи, яку інструктують, її вік	Назва виробничого підрозділу (група, клас, гурток), до якого приймається особа, що інструктується	Прізвище, ініціали, посада особи, яка інструктує	Підписи	
						особи, яку інструктують	особи, яка інструктує
1	2	3	4	5	6	7	8

Додаток 4
Типового положення
про порядок проведення навчання
і перевірки знань з питань охорони праці

(підприємство, організація, установа)

ЖУРНАЛ
реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому
місці

(цех, дільниця, бригада, служба, лабораторія, майстерня тощо)

Розпочато " ____ " 20__ р.

Закінчено " ____ " 20__ р.

Формат А4 (210 x 297)

№ з/п	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ініціали особи, яку інструктують	Професія, посада особи, яку інструктують	Вид інструктажу (первинний, повторний, позаплановий, цільовий), назва та номер	Причина проведення позапланового або цільового інструктажу	Прізвище, ініціали особи, яка інструктує та перевіряє знання	Підписи	Стажування (дублювання) на робочому місці	Знання перевірів, допуск до роботи здійснив (підпис, дата)
----------	-----------------------------	---	---	--	--	--	---------	--	--

ПЕРЕЛІК
посад посадових осіб, які проходять навчання і перевірку знань з
питань охорони праці

1. Директор коледжу.
2. Заступник директора з навчальної роботи.
3. Інженер з охорони праці.
4. Викладачі дисципліни «Охорона праці в галузі».
5. Члени комісії з перевірки знань з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

**ПЕРЕЛІК
РОБІТ З ПІДВИЩЕНОЮ НЕБЕЗПЕКОЮ**

1. Водій автотранспортних засобів.
2. Столяр.
3. Робітник з комплексного обслуговування й ремонту будинків.
4. Електромонтер з обслуговування та ремонту електроустаткування.